

Õiguskantsleri Kantselei

Martin Noorsalu
MTÜ Eesti Kiirabikopter
martin.noorsalu@kiirabikopter.ee

Teie 09.01.2026 nr

Meie 17.02.2026 nr 14-1/252424/2601401

Lugupeetud Martin Noorsalu

Juhtisite taas tähelepanu sellele, et siiani pole vastu võetud määrust, millega kehtestataks erisused Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) riiklike õhusõidukite kasutamise, näiteks PPA kopteri kiirabilendude kohta. Teie hinnangul on riik rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna PPA kopteri kiirabilende ei kajastata patsiendi arvel. Leidsite, et rikutud on ka ettevõtlusvabadust, kuna PPA kopteri kiirabilende käsitatakse riikliku ülesandena ja erasektorit selle teenuse osutamisse ei kaasata.

PPA kopteri kiirabilendude tegemine on ka praegu reguleeritud. Lennundusseaduses on kirjas, et kuni ministri määruse vastuvõtmiseni kehtivad PPA riiklike õhusõidukite kasutamise kohta Euroopa Liidu õigusaktides kehtestatud nõuded ([lennundusseaduse](#) § 2 lg 2², § 42¹⁴ lg 1). Ministri määruse eelnõu on koostamisel ja seetõttu ei näe õiguskantsler vajadust asjasse sekkuda.

Lennundusseaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seaduse [seletuskirjas](#) on öeldud, miks käsitatakse PPA kopteri kiirabilende riikliku ülesandena. Nende selgituste kohaselt saab riigi hangitud õhusõidukeid kasutada üksnes riiklike ülesannete täitmiseks. Seletuskirjas on rõhutatud, et PPA täidab riikliku õhusõidukiga ainult transpordiülesannet ega osuta kiirabi- ega tervishoiuteenust.

Kiirabilennud on jäetud riigi ülesandeks ka seetõttu, et Eestis ei ole ettenägematute olukordade lahendamiseks paremat ega rahaliselt mõistlikumat alternatiivi. Riigikogu on pidanud otstarbekaks ja rahaliselt kõige soodsamaks kasutada avalike ülesannete täitmisel PPA valduses olevat riiklikku kopterit mitmel otstarbel. Ka Riigikohtu üldkogu on leidnud, et riigi raha säästlik ja otstarbekas kasutamine on legitiimne põhjus põhiõiguste piiramiseks, kuna sellest sõltub riigi suutlikkus oma kohustusi täita (RKÜKo 26.06.2014, [3-4-1-1-14](#), p 115; 06.01.2015, [3-4-1-18-14](#), p 59).

PPA kopteriga kiirabilende tehes täidab PPA riiklikku ülesannet ja nende lendude kulud kaetakse Tervisekassa eelarvest ([tervishoiuteenuste korraldamise seaduse](#) § 16¹ alusel). Riikliku ülesande täitmisega seotud kulusid ei pea patsiendi raviarvel kajastama.

Kopteriga veoteenuse piirhind on kirjas [Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelus](#), see on 8535 eurot. Seega tasub Tervisekassa PPA-le kopteri kiirabilennu eest üksnes selle hinna alusel.

Summad, mida Tervisekassa on PPA kopteri kiirabilendude rahastamiseks eraldanud, leiab [Tervisekassa aastaaruannetest](#). Näiteks aastal 2024 oli see summa üle miljoni euro ning 2025. aasta esimesel poolaastal üle 559 000 euro.

Riigikontroll kontrollib, kas avaliku sektori vahendeid kasutatakse seaduslikult ning tulemuslikult. Riigikontroll kontrollib ka Tervisekassat ([Tervisekassa seaduse](#) (TerKS) § 45). Tervisekassa nõukogu peab esitama kord aastas Vabariigi Valitsusele aruande oma majandustegevuse kohta (TerKS § 43 lg 1).

Täname, et pöördusite õiguskantsleri poole. Loodame, et neist selgitustest on kasu.

Vabandust vastuse viibimise pärast.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Lekko
õigusteenistuse juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Daniil Bardõbahhin 693 8439
daniil.bardobahhin@oiguskantsler.ee